

Tolmin, 28. 9. 2018

Kakšne spremembe prinašajo »Tovarne prihodnosti«?

Večina velikih in dobrih slovenskih podjetij je v zadnjih desetletjih intenzivno selila svoje proizvodnjo v države z nižjimi stroški delovne sile. Dandanes pa že opažamo upočasnitev tega procesa, ponekod se celo proizvodnja vrača domov. Pri tem aktualnem trendu bo v prihodnje ključno vlogo igrala Industrija 4.0. Namreč sodobna proizvodnja, ki temelji na novih tehnologijah kot so internet stvari, robotika, umetna inteligenca, nanotehnologije, ipd. je bolj prilagodljiva in omogoča večjo učinkovitost proizvodnih sistemov. Kot taka bo lažje proizvajala blizu domačih kupcev, se hitro odzivala na njihove potrebe ter optimizirala dobaviteljske verige.

Nekatera podjetja prehod v »Tovarne prihodnosti« označujejo za 4. industrijsko revolucijo. Ta nam ne prinaša zgolj tehnoloških sprememb, ampak se spremembe kažejo tudi v potrebi po drugačnem sistemu izobraževanj in usposabljanj zaposlenih. Za velika podjetja ta izziv ni tako velik, saj že imajo izdelan sistem štipendiranja in usposabljanja novih ter obstoječih kadrov. Mala in srednja podjetja pa si po večini ne morejo privoščiti dodatnih obsežnejših izobraževanj in usposabljanj. Današnji izobraževalni sistem tudi ne uspe hitro odreagirati na spremembe, ki jih uporaba novih tehnologij prinaša. Zato se morajo podjetja v prihodnje vsekakor tesneje povezati z univerzami in raziskovalni instituti, se strateško povezovati v raziskovalno razvojna združenja oz. grozde ter ne nazadnje sodelovati z oblikovalci politik, z inovacijski razvojnimi agencijami ter financerji podpornih programov.

Tovarne prihodnosti bodo fizične delavce sicer res nadomestile z roboti oziroma v največji možni meri digitalizirale proizvodnjo, a kljub temu bodo ljudje dobili nove vloge. Prehod v »Tovarne prihodnost« namreč zahteva izobražene in usposobljene delavce, saj temelji na inovativnih pristopih, sodelovanju in delovnih skupinah ljudi z različnimi znanji in kompetencami.

Vsem spremembam, ki jih nova doba narekuje, se najlažje in najhitreje prilagajajo veliki proizvajalci in poslovni sistemi, ker lahko hitreje zaznavajo spremembe na globalnem trgu in pri konkurentih. Mala in srednja podjetja se za prehod odločajo zaradi finančnih spodbud s strani države in EU ali pa ker so v transformacijo prisiljene zaradi vpetosti v različne dobaviteljske verige. Zanimivo je tudi dejstvo, da je velika večina finančnih spodbud, ki jih za ta prehod nudijo, vezanih na nakup oziroma posodabljanje tehnološke opreme, ostale spremembe kot so na primer dodatno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih pa ostajajo ob strani.

Vir: Povzeto po analizi opravljeni v okviru projekta BIFOCAlps (Interreg Alpinespace), ki usklajuje politike in strategije znotraj Tovarn prihodnosti na regionalnih ter nacionalnih ravneh držav na območju programa Alp.

Nežika Kavčič, Posoški razvojni center

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

SPOT svetovanje Goriška